MUZEJSKI RAVNATELJ
LJUBLJANA JUGOSLAVIJ

St. 233 Poštnina poravnana (C. U. cen in pasu) V Trstu, v petek, 30. septembra 1927. Posamezna številka 30 cent. Letnik LII

List izhaja v[illegible]ljka. Naročnina: za 1 mesec L 3.—, 3 mesece L [illegible] leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. [illegible]stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti [illegible]ke in obrtne oglase L 1.—, za esmrtnice, zahv[illegible].50, oglase denarnih zavodov L. 2.— Oglasi na prvi strani L 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57 Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost». Podurednišvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Sedanji položaj sindikalne organizacije

Italija je edina zapadno-evropska država, katera je po vojni preuredila svojo socialno organizacijo v duhu večje socialne pravičnosti. Sindikalizem, kakor ga je zamislil in realiziral načelnik vlade on. Mussolini, predstavlja to organizacijo in reorganizacijo italijanskega gospodarskega in socialnega življenja. Že večkrat smo pisali na tem mestu, da je sindikalizem jedro in obenem tudi prava pristna formula fašistovske revolucije.

Sindikalizem, kot se izvaja tu pri nas, ima v glavnem dve poglavitni nalogi. Prvič imajo stanovske organizacije odpraviti razredne borbe, ki so pred vojno mrcvarile vse gospodarsko življenje ter povzročale celokupni proizvodnji neizmerno škodo. Kljub svoji izredni mnogoštevilnosti pa niso uničujoče stavke dovedle do nikakega zaključka, temveč le do začasnih premirij, iz katerih so se rodile zopet nove socialne vojne. Le na ta način, da je posegla država s svojo oblastjo v to krvavo borbo, je bilo mogoče napraviti konec socialni vojni vseh proti vsem in ustvariti neobhodni predpogoj zdrave proizvodnje, namreč vzpostaviti socialni mir. In v tem je ves veliki smisel onih določb zakona o stanovskih sindikatih, ki prepovedujejo na eni strani stavke in zapuščanje dela, na drugi pa tudi omejujejo oblast delodajalcev, katerim se prepoveduje, da bi smeli zapirati svoja podjetja ter tako metati delavstvo pred vrata delavnic in na ulico.

Druga glavna in nič manj važna naloga sindikalne organizacije proizvajalcev je, da se čim točneje opredelijo in obenem zajamčijo pravice vseh proizvajajočih slojev. Razmerje med delavcem in delodajalcem bi *bilo* prepuščeno vetru in razdelitev in razdrobitev proletariata na posamezne stanove bi pomenila le njegovo oslabitev, če bi mu ne bila dana po odpravi nasilne stavke nova sredstva, da si lahko z njimi pomaga do svojih pravic, ki bi jih hotel delodajalec še nadalje teptati. In glede te točke je poskrbljeno v zakonu o sindikatih zopet z natančnimi določbami, ki se nanašajo na ustanovitev in organizacijo delovnih sodišč, pred katerimi se imajo reševati vsa sporna vprašanja med proizvajalci, kolikor se ne morejo rešiti potom direktnega sporazuma med sindikati, ki predstavljajo prizadete stranke.

Poleg teh dveh nalog, ki tvorita najkonkretnejšo vsebino delovanja sindikatov, pa sta še dve in po našem mnenju prav tako važni. S tem se dotikamo sedaj moralne strani sindikalne organizacije. Delavcu, ki proizvaja, ki daje dan za dnem svoj telesni in duševni trud za blagostanje skupnosti, mora biti zagotovljen tudi tak moralno-socialen položaj, da pride ta njegova vrednost jasno do izraza in dobi dolžno priznanje. Tudi na to stran sindikalnega vprašanja je mislil zakonodajalec, kajti dejstvo, da so delavske stanovske organizacije istotako povzdignjene v javne ustanove, da imajo iste pravice kot odgovarjajoče organizacije delodajalcev, kaže nedvoumno, da je med cilji sindikalizma tudi ta, da se udejstvi popolna stanovska ravnopravnost med proizvajalci.

Nič manj važna ni še četrta naloga, ki pa je bolj notranjestanovska stvar in zadeva. Mislimo na vzdrževanje gospodarske moralnosti toliko pri članih posameznih stanov kolikor tudi v odnošajih med celimi stanovi kot takimi. Stara stvar je, da je gospodarsko življenje skoro popolnoma «brezpostavno», in torej tudi nekako amoralno udejstvovanje. Država s splošnimi postavnimi predpisi ne more posegati direktno v gospodarsko-stanovske odnošaje. Ta ugotovitev je zadostovala znamenitemu francoskemu sociologu Durkheimu, da je priporočal in zahteval v svojih delih obnovitev nekdanjih korporacij, seveda v moderno prirejeni obliki. One edine da bi mogle zopet moralizirati demoralizirano moderno gospodarsko življenje. Kratka praksa zadnjih let sindikalnega življenja v Italiji je vsestranski dokazala utemeljenost tega nazora. Sindikati se ne omejujejo le na brambo pravic proizvajalcev, temveč je njih skrb posvečena tudi moralni vzgoji in kontroli svojih članov, oziroma njihovega stanovskega udejstvovanja. Najlepše se je to videlo in se še vidi na vlogi, ki jo igrajo trgovski sindikati v borbi za znižanjen cen in za prilagoditev teh poslednjih popravljeni valuti.

Na kakšni stopnji svojega razvoja se nahaja sedaj sindikalna organizacija? Odgovor na to vprašanje bi se glasil, da je sindikalna organizacija sedaj ravno srečno prekoračila dobo ustanavljanja sindikatov za posamezne stroke. Vsi proizvajalci Italije so sedaj uvrščeni v svoje stanovske sindikate. Ustanovilo se je že pred časom ministrstvo za korporacije, ki že deluje. Na prihodnjem zasedanju velikega fašistovskega sveta pa bo tvoril glasom poročil glavni predmet razprav pretres splošnega sindikalnega položaja, pri čemer se bodo formulirali predlogi za končno | zaključenje vesoljne organizacije proizvajalcev, nakar bo mogla naglo kreniti po končno določenem ji tiru v smeri splošnega gospodarskega in socialnega napredka cele države.

Odbor za določevanje cen

se sestane v soboto

RIM, 29. V soboto, dne 1. oktobra, se spet po daljšem odmoru sestane v prostorih ministrstva za korporacije odbor za določanje cen. Na svojem sestanku bo odbor razpravljal o obširnem gradivu, ki je bilo nabrano v poslednjem času v svrho proučevanja sledečih vprašanj: razlika med cenami življenjskih potrebščin v raznih pokrajinah, ugotovitev realnih cen na debelo, preveliko število trgovin kot odločujoč činitelj cen na drobno, mezdni položaj v raznih pokrajinah Italije, vpliv cen osnovnih surovin na proizvajalne stroške in na prodajne cene.

V soboto bo odbor razpravljal predvsem o vprašanju nadzorovanja trgovin s strani trgovskih organizacij.

Razprava o mezdnem vprašanju

na sestanku predsednikov konfederacij

RIM, 29. Danes ob 10. uri se je vršil v palači Littorio pod predsedstvom on. Turatija, glavnega tajnika fašistovske stranke, napovedani sestanek predsednikov fašistovskih konfederacij.

Sestanek je otvoril on. Turati, ki je pozval predsednike konfederacij, naj podajo svoje mnenje o splošnem gospodarskem položaju v zvezi z vprašanjem mezd. Po njihovih poročilih se je razvila živahna debata, katero je zaključil glavni tajnik fašistovske stranke on. Turati, ki je obrazložil stališče stranke napram vprašanjem, ki so se nanje nanašale razprave.

Ob 13. uri je bil sestanek zaključen. Prihodnjič se bodo predsedniki fašistovskih konfederacij sestali v četrtek, dne 6. oktobra.

Novi ukazi

RIM, 29. V svoji današnji številki prinaša «Gazzetta Ufficiale» sledeče kraljeve ukaze:

Kraljevi ukaz z dne 12. avgusta 1927., po katerem se odobrava pravilnik za izvajanje kraljevega ukaza - zakona z dne 16. januarja 1927., s katerim je bila uvedena posebna pristojbina za koze.

Kraljevi ukaz z dne 5. avgusta, s katerim je postal šolski fond Attilio Grego za kraljevo gimnazijo «Dante Alighieri» v Trstu moralno bitje.

Kraljevi ukaz z dne 14. avgusta 1927., glasom katerega je postal moralno bitje šolski fond kraljevega učiteljišča v Gorici.

PARIZ, 29. «Matinu» so včeraj poročali iz Madrida, da se je imel danes general Primo de iRvera v Barceloni sestati s Chamberlainom, angleškim ministrom za zunanje zadeve.

„Tribuna" in tuniško vprašanje

Izjave načelnika vlade francoskemu novinarju

RIM, 29. Rimska «Tribuna» prinaša v svoji današnji številki daljši polemičen članek, v katerem se bavi člankar s tuniškim vprašanjem. Da pomiri francoske novinarje, ki so pokazali v fantastični luči dozdevne italijanske načrte, ki naj bi se nanašali na sredozemsko politiko, citira rimski list izjave načelnika vlade on. Mussolinija, ki jih je ta podal poročevalcu lista «Presse Coloniale» g. Juriju G. Joutel o priliki nekega njunega razgovora.

Joutel, pravi list, je pričel oporekati onim, ki so menili, da levičarski novinar ne more v deželo črnih srajc, ne da bi pri tem spravljal v nevarnost svojo svobodo. Saj je dejal, da je prestopil mejo brez vsakih večjih težkoč kot ob drugih prilikah. Priznal je, da je šel v Rim in da so ga povsod sprejemali in občevali ž njim prijazno in prisrčno.

Razgovor, ki ga je imel Joutel z načelnikom vlade on. Mussolinijem, je bil jasen in izčrpen. Joutel je govoril on. Mussoliniju o nekaterih nedostatkih francoske sredozemske politike in o fašistovski sredozemski politiki, namignil je na francosko-italijanske obmejne incidente, na tozadevne razgovore in članke, radi katerih sumijo francoski politični krogi, da snuje Italija ekspanzivistične načrte, ki naj bi se nanašali na Sirijo, Korziko, Tunizijo, obmorske Alpe. Načelnik vlade se je med tem smehljal, nato pa mu je odgovoril, da se je Italija docela posvetila svojemu notranjemu obnavljanju in da ima namen gojiti s svojimi sosedi, posebno pa s Francijo, prijateljske odnošaje, saj sta si oba naroda sorodna po krvi in trpljenju, ki sta ga prestala.

«Oba naroda», je dejal ministrski predsednik on. Mussolini, «nimata pravice nasprotovati si, obregovati se drug ob drugega in si medsebojno škodovati. Če Francija ima svoje skrbi, je prav, da se pojasni, da sedanja Italija nima namena razširiti svojih mej na račun Francije, marveč da si bo njena kolonialna politika začrtala nove poti na Jadranu in proti vzhodu.

Glede Tunizije je on. Mussolini dejal Joutelu: «Povejte to, da se naše teritorialne težnje ne nanašajo ne na Tunizijo niti na katero drugo deželo. Naše želje se nanašajo le na pravice italijanskih naseljencev. Vaša vlada dobro ve za te naše želje. In so popolnoma upravne narave, tako da obstoja le neznatno vprašanje, ki ga je treba urediti in ki se prav nič ne tiče principov suverenitete Francije v Tuniziji.»

Ni ne prvič ne zadnjič, zaključuje «Tribuna», da je načelnik vlade s svojo odločno besedo pomiril razburjene duhove, vendar pa manjka francoskim prijateljem, če že ne dobre volje, pa vsaj jasnih pojmov, ker doslej še niso zaupali upoštevanja vrednim izjavam, ki jih je lojalno in določno podal načelnik vlade.

Rimski „Impero"

o razmerju med cerkvijo in državo

RIM, 29. Govor, katerega je imel včeraj državni podtajnik in pristaš katoliškega centra on. Mattei Gentili v Cataniji, je dal rimskemu «Imperu» povod, da je v svoji današnji številki prinesel kratek uvodnik, v katerem razpravlja o razmerju med cerkvijo in državo.

Po ugotovitvi, da predstavlja katoliški center koristno vez med cerkvijo in režimom in po kratkem pregledu dosedanjih odnošajev med cerkvijo in režimom, ki je cerkvi povrnil vse njene pravice, prihaja list do sledečih zaključkov:

«Ne smemo si delati nikakih iluzij. Več kot toliko ne bo mogoče napredovati v nadaljnjih medsebojnih odnošajih. Cerkev nikakor ne bo popustila od onih svojih načel, ki so v nasprotju z izrazito rimsko idejo fašistovske države, saj je to njen življenjski zmisel in pogoj. Z druge strani pa fašizem ne more v ničemer popustiti, v kolikor se tiče najvišje državne oblasti in to tudi nad lastno cerkvijo.

Po teh zaključkih pa vseeno lahko rečemo, da je ni države na svetu, kjer bi lahko katoliška cerkev našla lepšo domovino, nego jo ima v fašistovski Italiji.»

Papež odobril načrt nove palače za konklave

RIM, 29. Papež je odobril načrt za zgraditev nove palače za konklave, ki bo zgrajena v območju Vatikana. Palača bo imela 70 soban za kardinale in 50 stanovanjskih prostorov za zaupnike konklava. V palači bo kapelica, velika dvorana, kjer se bodo volili novi papeži, in dve dvorani za skupne pojedine kardinalov. V pritličju bo urejena galerija slik. Proračun stroškov za palačo znaša 50 milijonov lir.

Londonskega župana

bo sprejel kralj v soboto

LONDON, 29. Italijanski poslanik v Londonu baron Bordonaro je včeraj sporočil londonskemu županu, da ga bo skupno z drugimi zastopniki Londona sprejel kralj v San Rossoru v soboto popoldne. Zastopstvo Londona bo torej prekinilo svojo pot v Pisi in se bo šele po sprejemu pri kralju podalo v Rim.

RIM, 29. Nocoj je odpotoval v Turin zastopnik rimskega guvernerja, ki je bil poslan nasproti londonskemu županu (lord majorju) in njegovemu spremstvu, ki prispe v posebnem vlaku v Italijo. Ker se londonski župan ustavi med potjo v Pisi in poseti kralja v San Rossoru, prispe v Rim šele v soboto opolnoči.

Kralj Boris že zaročen?

Njegov sestanek z on. Mussolinijem napovedan za prihodnji teden

RIM, 29. Rimski list «Brillante» je prinesel danes vest, da bo bolgarski kralj Boris, ki se mudi, kot znano, v Neaplju, tekom prihonjega tedna že spet v Rimu ter ga goji željo, da bi osebno szoznal in govoril z načelnikom vlade on. Mussolinijem. V diplomatičnih krogih prestolice zatrjujejo, da se je kralj Boris baje že zaročil v času, ko je potoval po osrednji Evropi. Vendar pa bolgarski diplomati za nobeno ceno nočejo izdati imena bodoče bolgarske kraljice.

Kralj Boris bo pričetkom bližajoče se zime ponovil svoje posete po evropskih dvorih, tokrat pa uradno in ga bo spremljal bolgarski ministrski predsednik Ljapčev. Takrat bo tudi objavljeno ime kraljeve neveste.

Angleški letalci

se vračajo iz Benetk v domovino

BENETKE, 29. Danes ob 11. uri zjutraj so bile v prostorih mestne hiše izročene udeležencem tekme za kupo Schneider svetinje, ki jih je poklonila beneška fašistovska zveze vsem šestim letalcem.

Parnik «Eagl», na katerega so bila naložena angleška letala, ki so se udeležila tekme za kupo Schneider, je danes z letalci vred zapustil Benetke.

V preteklih dneh so krožile vesti, da nameravajo angleški letalci še pred svojim odhodom poskušati prekositi doseženi svetovni rekord v brzini, kar se pa ni zgodilo. Pač pa bodo poskusili nadkriliti sedanji rekord v hitrosti doma, v Angliji.

Afganistanski kralj bo prišel v Rim

LONDON, 29. Aman Oullah Khan, afganistanski kralj, bo o priliki svojega prvega potovanja, na katerega se bo v kratkem odpravil, posetil ne le London, marveč tudi Rim, Pariz, Berlin in morda tudi Moskvo in Leningrad.

Koennecke v Bagdadu

BERLIN, 29. Glasom neke brzojavke iz Bagdada je nemški letalec Koennecke s svojima tovarišema včeraj zjutraj odletel iz Angore. «Germania» je popoldne pristala v Bagdadu. Koenneke je davi nadaljeval svoj polet proti Basri.

Ciklon in nalivi v Jugoslaviji

NOVI SAD, 29. Istočasno, kot nad Bosanskim Brodom in Bosanskim Posavjem, kjer je povzročil ogromno škodo, je razsajal tudi po vsej Bački strahovit ciklon, ki so ga spremljali hudi nalivi s točo. Neurje je povzročilo ogromno škodo, ki je trenutno ni mogoče niti približno oceniti. Meteorologi so ugotovili, da je orkan pridivjal iz Romunije ter z veliko brzino drvel preko vse Bačke in Srema.

Najhujše je razsajal nad južno Bačko, kjer so porušene vse brzojavne in telefonske zveze, ki jih dalj časa ne bo mogoče vzpostaviti, ker je treba na vseh progah postaviti popolnoma nove droge, ki jih je orkan izruval in polomil. Tudi železniški promet Sombor-Novi Sad je pretrgan. Na tirih ležijo izrvana drevesa in je vsa proga posuta s kamenjem, tako da bo promet spet za silo vzpostavljen šele jutri. Skoro v vsej Bački ni niti enega dimnika več. Toča je bila debela kot kokošja jajca in je razbila vse šipe in vso opeko na strehah.

Na veleposestvu Termin-Fernbach je orkan porušil vsa gospodarska poslopja. Samo na tem posestvu znaša škoda nad en milijon dinarjev.

Bolgarski uradni komunike

o razgovoru med jugoslov. poslanikom v Sofiji in bolgarskim ministrskim predsednikom

SOFIJA, 29. Bolgarski uradni komunike o razgovoru med jugoslovenskim poslanikom v Sofiji in bolgarskim ministrskim predsednikom glede zadnjih bombnih atentatov v južni Srbiji in deloma Bolgarski se glasi:

«Danes ob 11. uri dopoldne je poslanik kraljevine SHS posetil ministrskega predsednika. Ob tej priliki sta govorila tudi o žalostnih dogodkih, ki so se pripetili v zadnjem času v obeh državah, o atentatu na železniški progi pri Gjevgjeliji na ozemlju kraljevine SHS in o bombnem napadu na selo Gorčevo na bolgarskem ozemlju.

Razgovor se je nanašal tudi na aretacijo makedonskih dijakov, o katerih je v zadnjem času časopisje obeh držav mnogo pisalo. Gospod Nešić je ob tej priliki izjavil gospodu Ljapčevu, da ti dijaki niso bili aretirani raditega, ker so bile najdene pri njih bolgarske knjige in bolgarski listi, ampak radi tega, ker so imeli zveze s protizakonitimi organizacijami, ki so vršile nezakonito delo. Aretiranci so bili izročeni sodišču, ki bo izreklo na podlagi zakonov svojo poslednjo besedo.

Razen tega je gospod Nešić prečital gospodu Ljapčevu pismo, v katerem se mu jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković zahvaljuje za osvoboditev jugoslovenskega letalca, ki je moral s svojim letalom pristati na bolgarskem ozemlju, in izraža upanje, da bo med obema državama sporazum glede olajšanja zračnega prometa kmalu dosežen. Gospod Ljapčev je pritrdil besedam dr. Marinkovića, ki jih je napisal v svojem pismu jugoslovenskemu poslaniku v Sofiji gospodu Nešiću.»

Konferenca jugoslovenskih škofov se bo vršila 10. oktobra

BEOGRAD, 29. Za dan 10. oktobra je sklicana v Zagreb konferenca jugoslovenskih škofov. Konferenci bo predsedoval zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. Udeležil se je bo tudi papeški nuncij mons. Pellegrinetti. Konferenca se bo bavila z raznimi perečimi cerkveno-političnimi vprašanji ter bodo škofi v posebni spomenici sporočili vladi svoje želje in prošnje.

Nemški novinarji na študijskem potovanju po Jugoslaviji

BEOGRAD, 29. Jutri dospe v Beograd skupina nemških novinarjev, ki so na študijskem potovanju po Jugoslaviji. Beograjski novinarji pripravljajo skupno z zunanjim ministrom dr. Marinkovićem gostom svečan sprejem.

Ostra grška nota

izročena sofijski vladi

ATENE, 29. Grška vlada je izročila bolgarski vladi noto, ki se tiče delovanja bolgarskih komitašev. Nota, ki je sestavljena v energičnem slogu, pravi, da ogroža delovanje komitašev na grško-bolgarski meji in na grškem ozemlju mir in dobre odnošaje med obema državama. Spričo tega je Grčija uverjena, da bo sofijska vlada podvzela vse potrebne mere, da se zatre to nevarno delovanje. Grška vlada je prepričana, da bodo odredbe bolgarske vlade izdane takoj in da bodo tako stroge, da bodo napravile konec dogodkom, ki se odigravajo preveč pogosto.

Konferenca zastopnikov oblastnih skupščin se nadaljuje

BEOGRAD, 29. Danes dopoldne se je v finančnem ministrstvu nadaljevala konferenca zastopnikov vlade in oblastnih skupščin. V glavnem se je na dopoldanski seji debatiralo o včerajšnjem referatu šefa kabineta finančnega ministrstva gospoda Tosića glede prenosa poslov državne uprave na oblastne samouprave.

Sovjetski poslanik Rakovski

ostane zaenkrat še v Parizu

MOSKVA, 29. Agencija «Tass» je dobila pooblastilo, da objavi, da vesti, ki jih je prinesel del francoskega tiska glede odločitve moskovske vlade, da se poslanik Rakovski odpokliče iz Pariza, ne odogvarjajo resnici, temveč da so bile izvite iz trte. Agencija dodaja k temu demantiju, da sovjetski komisarji na svojih sejah sploh še niso razpravljali o premestitvi ali sploh odpoklicu svojega diplomatičnega zastopnika v Franciji, še manj pa sklepali.

General Sun Čan Fang

prodira proti Šanghaju

ŠANGHAJ, 29. Poročila iz angleških virov zatrjujejo, da prodira general severnih nacionalističnih čet Sun Čan Fang proti Šanghaju na čelu močne vojske, ki je izborno izvežbana in oborožena. To dejstvo vzbuja prepričanje, da se bo sedaj generalu Sun Čan Fangu posrečilo zavzeti Šanghaj.

General je bil, kot znano, guverner Šanghaja vse dotlej, ko so to veliko pristanišče zasedle kantonske čete. Takrat se je s svojimi četami brez slehernega upora umaknil proti severu, kjer je sklenil zvezo z diktatorjem severne Kitajske maršalom Čang-Tso-Linom.

Kot izgleda, bo vojska generala Sun Čang Fanga tekom enega tedna prispela do reke Jang-Tse-Kiang, kjer se bosta obe nasprotni si armadi severnih in južnih nacionalistov brškone spopadli.

Berlinski tramvajski uslužbenci hočejo stavkati

BERLIN, 29. Kot protest proti uvedbi novih tarif so sklenili berlinski tramvajski uslužbenci pričeti stavko. Na vse mogoče načine se poskuša, da bi tramvajski uslužbenci ne izvedli svojega sklepa. Danes se je vršil sestanek voditeljev tramvajskih uslužbencev, na katerem so razpravljali o zahtevah teh uslužbencev.

Desetkrat omožena

SHREVEPORT (Luiziana), 28. Gospa Hatfield, ki prebiva v tukajšnjem mestu, se je v starosti 56. let pred kratkim desetič omožila. Izmed devetih možev, katere je do sedaj imela, so trije umrli, od [illegible]alih 6 pa je bila ločena. Gospa Hotfield poseduje 4 petrolejske vrelce v bližini Uranije, ki ji donašajo letno ogromne dobičke, radi tega je tudi razumljivo, da se toliko moških poteguje za njeno roko.

NEWYORK, 29. Včeraj se je povrnil v Newyork župan Walker, ki se je do sedaj mudil v Evropi, kjer so ga povsod prijazno sprejemali. Nekaterim novinarjem je izjavil, da newyorška mestna uprava res nadkrilju[illegible] vse ostale mestne uprave, da pa je na svojem potovanju po Evropi dojel in spoznal marsikaj novega, zlasti pa z ozirom na vprašanje glede stanovanj in gostoljubnosti.

DNEVNE VESTI

Odhajajočim učiteljem

Otvoritev novega šolskega leta je prinesla nele običajno živahno gibanje med šolsko mladino naše dežele, ampak tudi med učiteljske vrste. Nekateri so se povrnili iz Vidma, kamor so se podali, da si obogate svoje znanje v posebnih tečajih, drugi zopet so nastopili na podlagi premestitvenih odlokov svoja nova službena mesta v deželi; še tretji so pa odhajali včeraj, predvčerajšnjim in odidejo poslednji še te dni na svoja nova mesta v razne notranje pokrajine kraljestva.

Spregovorili smo par besed s temi tretjimi, ki disciplinirano slede ukazom svojih višjih šolskih oblasti, da izven svoje ožje domačije dele kruh prosvete otrokom pokrajin, ki žive nekoliko drugačno življenje glede običajev, šeg, navad in jezika. Ni v srcih in besedah teh učiteljev, pred katerimi leži daljna pot premestitve, ne misli in ne izgovorjene besede, ki bi značile upiranje; le skrb je, dvom, ali bodo mogli tako uspešno kot doma izvrševati svojo nalogo vrtnarjev otroških gred. Pa tudi spomin ostaja v srcih vseh na dosežene uspehe na tako skrbno obdelanih gredicah otroških src.

Ta nov dokaz zvestobe in izpolnjevanja postav, ki so ga doprinesli z nastopom novih službenih mest daleč proč od ožje njihove domovine, jim daje upanje na vrnitev.

Menimo, da bi bilo odveč opisovati val simpatije vsega onega prebivalstva, kjer so dosedaj učili. V zvestih mislih vseh, ki jih spremljajo na njihovem potu, leži njihov trud, prizadevanje, požrtvovanje preteklih let po tukajšnjih šolah.

Je to popotnica, ki naj vzdrži popotnika prav do konca na celi njegovi poti!

Nacionalni novinarski sindikat

Pred včerajšnjim se je vršila v Rimu pod predsedstvom posl. Amicucci-ja seja nacionalnega novinarskega sindikata. Direktorij je izvršil končno revizijo članov sindikata in je sklenil, da se objavi seznam novinarjev v «Bollettino del Sindacato fascista dei giornalisti», ki začne izhajati v oktobru. Nato je direktorij sklenil, da se skliče kongres novinarjev, ki se bo vršil v marcu 1928. Dalje je sprejel resolucijo, v kateri naglaša, da hoče ostati sindikat vedno v tesnih stikih s sindikalnimi in političnimi hierarhijami. Ponavlja se, da je sindikat politično sredstvo režima, poslušen vodji in stranki. Da se organizacija italijan. novinarstva čim bolj prilagodi realnosti korporativne države, izraža željo: 1) pravilnik o novinarskih zbornicah, ki ga predvideva zakon o tisku, naj se nanaša samo na novinarje profesioniste, pripravnike in publiciste, da se ne bodo mogli ustanavljati listi neodvisno od stanovskega in političnega jamstva, ki ga nudijo včlanjeni novinarji; 2) od vseh naj se spoštuje po svojem besedilu in po svojem duhu novinarska delovna pogodba, ki je žela še nedavno priznanje v mednarodnih krogih in ki je pravična podlaga za sodelovanje med novinarji in izdajatelji listov; 3) pri sprejemanju novinarjev v službo naj imajo prednost tisti, ki v smislu listine dela zaslužijo to prednost s sindikalnega in političnega vidika; 4) ko gre za predstavništva italijanskega novinarstva v notranjosti ali inozemstvu, naj se vedno postopa sporazumno s pristojnimi sindikalnimi organi.

Resolucija se zaključuje s poudarjanjem želje, da bi ta sklep našel dožen odmev pri višjih hierarhijah fašizma, da bo moglo biti novinarstvo sigurna milica fašistovske države in da se osvobodi od diletantizma lažinovinarstva.

VPISOVANJE V PREDVOJAŠKE TEČAJE za mladeniče letnika 1909.

S 16. oktobra se začnejo pri poveljništvu 58. legije S. Giusto redni predvojaški tečaji za mladeniče letnika 1909. Prizadeti, predvsem pa njihove družine, se opozarjajo, da se tistim, ki se ne bodo udeleževali tečaja, ne bodo v nobenem slučaju izdale izjave, ki so potrebne za dosego skrajšane dobe vojaške službe.

Tisti, ki se želijo vpisati v tečaj, naj se takoj javijo pri ravnateljstvu tečajev na poveljništvu legije (ul. Ferriera št. 12) in naj prinesejo s seboj rojstni list in eno fotografijo, kot je predpisana za izkaznice, da se napravi predpisana prošnja.

Osebna vest

Na razpoloženje je bil stavljen g. Silvester Grgič, ki je služboval dosedaj kot učitelj v Vremskem Britofu.

Premeščen učitelj.

Lipovž Peter iz Tevč pri Šmarjah v notranje pokrajine kraljestva.

Začetek šolskega leta

Jutri 1. oktobra se otvori novo šolsko leto na znanstvenem liceju «Guglielmo Oberdan» z običajno svečanostjo. Vpisani učenci morajo biti zbrani v šolskem poslopju ob 8. uri.

Vpisovanje se zaključi z današnjim dnem, 30. septembra.

Československá beseda

Program družinske zabave, ki se bo vršila 1. oktobra t. l., obeta biti zelo zabaven in vsebuje operne romanse, pesmi iz operet in humorističen del, nakar se bo vršil ples.

Udeleženci bodo popolnoma zadovoljni z delovanjem restavracije (Plzensko pivo).

Za vabila se je obrniti na gosp. Kubiček, Via Mazzini št. 20.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG 29. 9. 19297.

Trg je bil zadnje dni nekoliko mirnejši, vendar pa se je vzdržal na lepi višini. Posebno napreduje kupčija s krompirjem, ki zavzema velik del tržnega življenja. Tudi fižol je zelo dobro kvotiran in ima mnogo povpraševalcev. Zelje je še zelo mirno — ni še prišel čas za ta pridelek. Tudi sladka repa še nima mnogo kupcev, četudi je je precej na trgu.

Sadje polagoma odjenja na trgu. V ospredje se silijo jabolka in hruške, ki močno popuščajo v ceni. Češpljam je odklenkalo — to dokazujejo cene, ki so zadnje dni občutno poskočile.

Grozdje je vedno na istem — sploh pa ta sad v Trstu ne uživa zanimanja, ki ga zasluži.

Tržni komisarijat je izdal danes naslednji cenik:

Zelenjava: rdeča pesa za kuho 40-140, korenje 60-150, navadno zelje 55-100, vrzote 80-120, vodne dinje 100-130, čebula 55-60, fižol v stročju 130-200, fižol nov 120-180, ločike 80-300, malancane 30-80, zelenordeča paprika za kuho 60-120, krompir 50-75, veliki zeleni poper za kuho 50-75, špecielni pozni grah 320-400, paradižniki 50-180, radič 40-400, cikorija 120-140, buče za kuho 100-200.

Sadje: jabolka 30-300, hruške 30-280, fige 100-120, limone 30-45 za zaboj, melagrane 100-160, kutnje 100-150, orehi 165-260, breskve 120-400, češplje 120-150, grozdje 140-340.

Cene brutto per netto. Na drobno so cene za 20% višje.

Iz tržaškega življenja

Poskušen samomor dekleta

Iz neznanih vzrokov — pa menda najbrž radi ljubezenskih neprilik — je 19-letna Gemma Stegu, stanujoča v ulici Madonnina št. 3, včeraj tako obupala nad življenjem, da je sklenila zapustiti to solzno dolino. Okoli 14. ure, ko je bila sama doma, je s tem namenom zanetila v sobi na ročnem ognjišču nekaj oglja, zaprla vrata in okna, legla na posteljo in čakala, da jo strupeni plin zaziblje v večni sen. Toda žalostni naklep se ji ni posrečil. Kmalu potem se je namreč vrnila domov njena mati, ki je poklicala na pomoč zdravnika rešilne postaje. Ta je obudil malodušno Gemmo k zavesti ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico, kjer bo morala kakih 8 dni čuvati posteljo. Hujšega menda ne bo.

Avtomobil proti vozu.

Včeraj zjutraj okoli 10. ure se je pomikal po glavni cesti, ki vodi iz Bazovice proti Trstu, dvovprežen voz, na katerem so razen lastnika Andreja Obersnela iz Lokve sedeli še trije njegovi sovaščani, in sicer: 51-letni cerkovnik Fran Ražem, 50-letni kamnosek Ivan Mahne in kmet Anton Miljak, ter 18-letni Karel Križmančič iz Bazovice. Vsi so bili namenjeni v Trst. Ko je voz dospel v bližino užitninske črte pri Bazovici, je zdajci pridrvel osebni avtomobil, ki je vozil v isti smeri. Dasi je cesta na tistem mestu dovolj široka, je šofer privozil tako tesno mimo voza, da je zadel z avtomobilom vanj. Radi sunka se je voz, ker se mu je strlo zadnje kolo, prevrnil in vsi, ki so sedeli na njem, so zleteli na cesto. Dočim so jo Obersnel, Mijak in Križmančič izkupili samo s prestanim strahom, sta se Ražem in Mahne pri padcu precej hudo pobila po glavi. Ker je šofer po nezgodi še nagleje pognal svoj avto, ki je kmalu izginil proti Trstu, sta se morala ponesrečenca podati peš v mestno bolnišnico, kjer sta dobila potrebno pomoč. Oba bosta ozdravila tekom 10 dni.

O dogodku so bili obveščeni bazovski orožniki, ki sedaj poizvedujejo po nerodnem šoferju.

Kolesar in avtomobil

Ko je 18-letni livar Josip Lenhart, stanujoč v ulici R. Sanzio št. 5996, včeraj opoldne vozil s kolesom po ulici XX Settembre, mu je na križišču ulice Gatteri nenadoma prestrigel pot avto, ki ga je vodil 26-letni uradnik Rolando Bonteca, stanujoč v ul. Pietà št. 20. Lenhart je sicer skušal pridržati svojega jeklenega konja, a vendar se je še precej močno zaletel v avto. Pri tem je seveda padel in se precej hudo pobil na raznih delih telesa; najbrž si je tudi pretresel možgane. Siromak je bil prepeljan z istim avtomobilom v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurgični oddelek.

Razne nezgode.

Včeraj popoldne je bil prepeljan v mestno bolnišnico 16-letni kotlarski vajenec Rudolf Mistron, stanujoč v ul. S. Giacomo in Monte št. 22. Fantu je v ladjedelnici S. Marco padel na glavo tram in mu zadal precej hudo rano, radi katere se bo moral zdraviti kakih 10 dni. Sprejeli so ga v kirurgični oddelek.

— Ko se je 7-letna Lilijana Mahnič, stanujoča v ulici Gelsi št. 3, včeraj predpoldne vračala domov, se je neki nerodni kolesar zaletel vanjo in jo podrl. Pri padcu je mala Lilijana zadobila razne poškodbe na desnem stegnu. Dobila je prvo pomoč na rešilni postaji, kamor so jo prenesli mimoidoči.

Požar upepelil senik.

Včeraj zjutraj okoli 5. ure je izbruhnil v seniku Eme Spetič pri Sv. Mar. Magdaleni sp. št. 1130 iz neznanih vzrokov ogenj, ki je kmalu objel vso stavbo. O dogodku je bila obveščena postaja mestnih gasilcev, odkoder je takoj pohitel na lice mesta oddelek ognjegascev pod poveljstvom inž. Sapunzacchija. Toda medtem je ogenj, ki ga je podpiral močan veter, že skoro dovršil svoje uničujoče delo. Ker so uvideli, da senika ni več mogoče rešiti, so gasilci posvetili svoje delo predvsem omejevanju požara. Imeli so jako težaven posel, kajti veter je raznašal iskre daleč naokoli, radi česar je pretila resna nevarnost, da se ogenj razširi na bližnja poslopja. Po triurnem napornem delu je bil požar končno udušen. V seniku je zgorelo kakih 60 stotov sena in raznovrstno orodje. Skupna škoda se ceni na približno 25.000 lir, ki je pa krita z zavarovalnino.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Odhod učiteljev v stare pokrajine

Včeraj zjutraj je odšlo večje število učiteljev, ki so bili premeščeni z Goriškega v stare pokrajine države, na svoja nova službena mesta. Gorko so se na predvečer poslavljali od svojih prijateljev in znancev. Odhajali so z vernim upanjem, da se jim v krajih, ki so kolikor toliko oddaljeni od dosedanjih njih bivališč, ne bo godilo slabo. Zvesti svojim stanovskim dolžnostim so se mirno odzvali službenim odlokom. Srečna jim pot! In lepo življenje, kjerkoli se bodo nahajali!

Še o komisiji za revizijo kolonskih zadev

Kot smo javili, se je v Gorici ustanovila komisija za revizijo kolonskih zadev. Komisija je pod predsedstvom prefekta. Sestavljena je iz treh delodajalcev, ki dajejo zemljo kolonom v najem, ter treh kolonov kot zastopnikov kolonskega sindikata. Poleg teh so v komisiji še sledeči dodatni člani: tehnični vodja poljedelske zveze dr. Loris Carzeri ter ravnatelj kmetijskega urada dr. D. Tonizzo. Komisija ima namen uravnavati razmerje med kolonom in gospodarjem zemlje, ki jo kolon obdeluje. Revizija bo po presoji zadeve prisodila pravico enemu kot drugemu, kakor si ji bo pač zdelo pravično. Vsi prizadeti naj pismeno javijo na naslov, ki smo ga navedli včeraj — v slučaju, da se imamo pritožiti. Tajništvo jim bo potem naznanilo, kdaj naj se zglase v uradu. Zadnji čas za pritožbe je določen na 25. oktobra.

Štetje obratov

Trgovska zbornica v Gorici naznanja, da se s 15. oktobrom 1927 začne z ozirom na kraljevi odlok zakona od 20. marca 1927 in kraljevi odlok od 5. avgusta 1927 vrši splošno štetje vseh industrijskih in trgovskih obratov v kraljestvu.

To štetje se bo vršilo potom tozadevnih vprašalnih pol, kjer je naznačenih več vprašanj, na katera treba odgovoriti. In sicer: naznačiti naziv in naslov, značaj obratovanja, število uslužbencev, gonilne sile, sredstva prevoza, uradnike itd. Od 1. do 15. oktobra se bodo omenjene vprašalne pole razdeljevale posameznim obratom, ki se bodo potem od 16. do 31. omenjenega meseca pobrale, izpolnjene s podatki.

Dolžni so to storiti zavodi, tovarne, delavnice, trgovine, prodajalne, trgovski uradi, vrh tega še vsi oni, ki izvršujejo industrijsko ali pa trgovsko obrt, na odprtem kraju, na stalnem prostoru ali pa potujoč okrog. Ni pa potreba tega storiti poljedelskim podjetjem.

Gospodarji ali vodje industrijskih uradov in podjetij ter trgovskih poslovanj, bančnih zavodov, oskrb za prevoz in drugih podobnih vrst obratov, ki so podvrženi štetju — morajo z največjo natančnostjo in skrbnostjo odgovoriti na stavljena vprašanja na vprašalni poli. V slučaju zavrnitve ali pa sporočitve zavedno napačnih ter nepopolnih podatkov se dotičniki kaznujejo s kaznijo do L 1000. To štetje nima namena delati kako preiskavo. Zato se tudi za zbrane podatke jamči največja uradna tajnost.

Cene na živinskem sejmu

Na goriškem živinskem sejmu so bile včeraj sledeče cene:

Goveja živina (voli) najboljše vrste od L 2.80 do 3.00 kg žive teže; goveja živina slabše, srednje vrste od L 2.50 do 2.60 žive teže.

Goveja živina mrtve teže boljše vrste od L 5.50 do 6.30 kg; goveja živina mrtve teže slabše vrste od L 5.30 do 5.50 kg. Najslabše vrste živina pa se ni mogla prodati.

Starejši prašiči so se prodajali na čisto mrtvo težo od L 6.— do 6.20 kg. Živa teža okrog L 5 kg. Mladi prašiči, stari do 9 tednov, so se prodajali od L 100 do 120 par; stari tri mesece od L 200 do 220 par; mladi prašiči, ki so tehtali okrog 75 kg kg, 5 mesecev stari pa okrog L 400 par. Prašički 10 kg, stari šest tednov, so se prodajali od L 60 dalje par.

Nesreča delavca

Pri popravljanju železniške proge v Prvačini je delavcu Valentinu Ferulio staremu 38 let, uslužbenemu pri gradbeni tvrdki «Ragazzi», padel tram na nogo in mu jo močno poškodoval. Zeleni križ ga je okrog dveh popoldne pripeljal v Gorico.

Sifon ga rani

Marsikdo si bo mislil, ko prečita ta naslov: so se že gotovo stepli v gostilni. Beseda sem, beseda tja, stoli po zraku, steklenice po tleh, kozarci ob zid in — sifoni v glavo! Pa ni bilo tako. Mirko Oberdan je izkupil pri delu in ne pri pretepu. Doma je iz Gorice in stanuje v ulici Mazelli. Uslužben je pri tovarni sifonov in pokalic. Ko je včeraj popoldne opravljal svoje vsakodnevno delo v tovarni — se mu je nenadoma razletel sifon, ki je bil prenapolnjen — in ga občutno ranil v čelo. Na mesto je moral prihiteti Zeleni križ, ki je ponesrečenca prepeljal v bolnico. Zgodilo se je to okrog treh popoldne.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Iskanje petrolejskih izvirkov v Rusiji

Sovjetski komisarijat za gospodarstvo je nedavno odobril program za petrolejsko industrijo v tekočem gospodarskem letu. Znaten del tega programa je posvečen iskanju novih petrolejskih izvirkov. Preiskala se bodo že odkrita ležišča, pričelo se pa bo tudi v drugih krajih temeljito geološko preiskovanje, tako n. pr. v saratovski guberniji in v melitopolskem okraju v Ukrajini. Velik del tozadevnega proračuna bo odpadel tudi na preiskovanja severnega Kavkaza, Dagestana itd. Za vse skupaj je sovjetska vlada odobrila 750.000 rubljev.

Razstava Klajpedi in njen deficit

Po vesteh odbora litavske poljedelske in industrijske razstave v Klajpedi se je razstava zaključila z deficitom 98.000 latov. Dohodkov je bilo za 131.000 latov izdatkov pa za 229.000.

Nova sladkorna tvornica v Rusiji

Na meji med kremenčugskim in poltoračkim okrajem je pričel oddelek ruskega sladkornega trusta v Harkovu graditi novo tvornico za sladkor.

Hude žene

Ob ruskem jezeru Ladoga leži mestece Sovja. Po poročilih, ki prihajajo iz Moskve, se je v njem v zadnjem času precej skrčilo število zakonskih mož, tako da so postale že oblasti na to pozorne. Poslale so na lice mesta posebnega komisarja, ki je ugotovil po kratki preiskavi, da je bilo Sovji osem in petdeset zakonskih mož umorjenih od svojih žen. Začela je Zofija Safrarin, lepa, močna ženska, a pri tem krvoločna in kruta. Imela je zaporedoma tri može in vse je usmrtila, dva zastrupila, zadnjega pa utopila. — Zofka je nato hujskala druge žene, naj slede njenemu zgledu. — Prirejale so se male pojedine v hiši Safrarinove, povabljali nanje može, ki so se opijanjali, nato peljali v teman hodnik, pometali v globoko klet, kjer so končali svo je življenje pod udarci svojih žen, navadno pa z bodalom gostiteljice Zofke. Kot vzrok se navaja, da so se hoteli poprijeti može, ki so se bili vrnili iz svetovne vojne, zopet domačega dela, toda žene niso hotele biti več podložne, ker so se bile privadile med vojno svobodi Zofka navaja poleg drugega še to, da je zasovražila moške, ker jo je prvi pretepal in zato je tudi umorila trideset moških.

Lindberghova plača.

Polkovnik Lindbergh, ki je prvi preplul Atlantski ocean, je sklenil pogodbo z družbo «Guggenhen Fondation» in sicer za dobo petih let. V tem času se obvezuje letalec posvetiti vso svojo delavnost v prid družbe za razvoj in razširjenje letalstva. Za to svoje delo bo dobival 2500 dolar. na teden, t. j. 2 milijona in 350 tisoč lir na leto.

Največji zrakoplov

Na Angleškem se gradi seda največji zrakoplov na svetu. Stal bo en milijon in 750 tisoc šterlingov (približno 156 milijonov lir). Opremljen bo s šestimi velikanskimi motorji, dolg bo 254 m in bo razvijal hitrost 75 milj na uro. — Zgrajen bo zrakoplov v prihodnji pomladi in pod poveljstvom Burnela poleti potem čez Atlantski ocean.

Učenje dovoljeno, poročiti se prepovedano

Domenica Cascio, žena znanega italijanskega zdravnika v New Yorku, je prišla iz v Zedinjene države, da bi študirala na vseučilišču Columbia. Kot dijakinja ji je bila vselitev v Zedinjene države ne glede na količino italijanskih useljencev dovoljena. Toda kot dijakinja se je Domenica zaljubila v zdravnika dr. Cascia, s katerim se je tudi poročila. Sedaj jo pa nameravajo oblasti izgnati, češ, da je sedaj izgubila svojstvo dijakinje in je s tem prenehalo dovoljenje za njeno bivanje. Gospa je sicer izjavila, da bo tudi kot poročena žena še poslušala predavanja na vseučilišču, tda nič ne pmaga, morala bo zapustiti Ameriko in moža.

BORZNA POROČILA

Trst, 29. septembra 1927.

Amsterdam 729.50-739.75, Belgija 252.75-257.75, Francija 71.65-72.15, London 89.02½-89.32½, New York 18.25¼-18.35¼, Španija 315.25-325.25 Švica 351.30-355.30, Atene 24.20-24.70, Berlin 431.50-441.50, Bukarešt 11.10-11.60, Praga 54.07½-54.57½, Ogrska 315.50-325.50, Dunaj 253.50-263.50, Zagreb 32.02½-32.52½.

Uradna cena zlata (28. 9.) 353.70; vojnoodškodn. obveznice 70.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Daber - pri Št. viški gori: Dopisa o razmerah v tamkajšnji mlekarni ne moremo objaviti, ker se dopisnik ni podpisal.

ZAHVALA

Ob priliki nenadomestljive izgube našega nepozabnega družinskega glavarja

ANTONA VODOPIVEC

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način skušali ublažiti našo bol.

Posebno zahvalo izrekamo vsem dobrim sosedom, ki so nam bili vedno ob strani z roko in srcem, sorodnikom in prijateljem za dokaze sočustvovanja v naših bridkih urah. Srčna hvala „Obrtnijskemu društvu" in „Pogrebnemu društvu" za častno spremstvo, pev. dr. „Adrija" za ganljive žalostinke, darovalcem in nositeljem cvetja ter vsem ostalim, ki so blagega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti. Bog plačaj vsem!

BARKOVLJE, 30. septembra 1927.

Žalujoča družina **Vodopivec.**

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 1326

ŠOLA krojenja, šivanja, vezenja, izdelovanja klobukov in cvetlic. Odpretje 1. oktobra. Donda - Klampferer, Trst, Via Lavatoio 5. 1341

KVAS Società Ligure Lombarda, Trst, Piazza Scorcola 3, Telefon 32-37 je najboljši po moči, trajanju in izdatnosti. 1274

PIANINI, modeli, koncertni, zajamčeni, s tremi pedali, moderatorji, črni, mahagonijevi se prodajo po nizkih cenah. Via Solitario 25, III. 1343

GOSPA, pripravna sodelovati v gostilni in kuhinji, s primerno svoto se sprejme kot družabnica. Stare nad 48 let in vdove brez otrok imajo prednost. Naslov pri tržaškem upravništvu. 1344

KINO - IDEAL, Opčine. Jutri odpretje z velezanimivo dramsko predstavo «Morski zmaj». V glavni vlogi John Barrymore. Začetek ob 17. uri. 1345

POSESTNIK v Gojačah 44 proda bika, dvajset mesecev starega, črnikaste barve, potrjenega od komisije. 1346

ŠTUDENT, vešč slovenskega, italijanskega jezika, stopi v odvetniško ali notarsko pisarno, najrajši v mestu. Naslov pove goriška uprava. 1347

FIAT Dunaj 5-tonski, v popolnem stanju, se proda za L 10.000. Olajšano plačevanje. Via Piccardi 38. Trst. 1335

ZLATARNA Alberi Pevh
Trst, Via Mazzini 46
Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja in prodaja zlatenino. Cene zmerne.

SIRUP PAGLIANO
prof. GIROLAMO PAGLIANO
Firenze, Via Pandolfini št. 18

Najboljše odvajalno sredstvo. Obvaruje in odpravi takoj influenco. Izborno čistilno sredstvo za kri, čisti črevo, ozdravi telesni zapor. — Sloves, ki ga uživa ta sirup že nad 30 let, jamči za njegovo izdatnost. — Varujte se ponaredb! 982

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (8)

Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

«Dobro je, da ni navzočna madama De Pean,» je momljal dobrovoljno, «kajti to dvojno izdajstvo bi jo — er — brez dvoma ponižalo!» in si je mel tolsti roki živahneje, ko je opazil, da so njegove besede pognale De Peanu kri v vrat in ko je ujel srditi pogled, ki mu ga je bil vrgel Bigot.

Toda mračni obraz poslednjega se je kmalu razgibal in je končno zažarel v smehu. Ta njegova posebnost je bila kaj pogostokrat povod, da so ga celo njegovi sovražniki jemali kot prijatelja.

«Svojo slepost, Vaudreuil, za ženske lepote lahko smatrate za srečo,» mu je dejal. «Zato pa znate sebe ljubiti toliko bolj. V tem tiči tudi vzrok, da vas hočem odpeljati iz Lousiane in vas prihodnje leto imenovati za guvernerja nad vsemi Kanadami. Prav dobro vem namreč, da mi ne boste tekmec in mi ne boste zato hodili na pot! Kar se pa tiče deklice, ki smo jo videli tu, ter mladega divjaka, ki je bil z njo, ponujam še vedno guvernerstvo za prvo in nekaj istotako lepega za glavo drugega.»

«Ali me hočete s tem pooblastiti, da predložim tako ponudbo njenemu očetu?» je vprašal De Pean z lokavim smehljajem.

Bigotov obraz se je zresnil. Od njegovega dobrega razpoloženja ni bilo več sledu. «Vrniti se moramo in se nasmejati nad dogodkom s St. Denisom, preden se vrne deklica in mu poda svoje lastno mnenje o stvari. Osel ste bili, De Pean, ker ste mislili, da je bila deklica hčerka kakega bučarja.»

«Že več kmetskih deklet ste poznali, François, ki so bile ljubke,» ga je opomnil De Pean in pomenljivo zganil z rameni. «Ako pa smatrate ta dogodek za nezgodo, ste v zmoti. Vsebuje, ako bo vaša volja táka, nešteto priložnosti za romantiko.»

Ko so se vračali proti Grondinovemu gozdu in dvorcu, je Bigot molčal.

Nenadoma se je iz gozda prikazala človeška postava in jim šla z veselim žvižganjem nasproti.

«Peter Gagnon, ta vohajoči osel je!» je naznanil De Pean odurno. «Vedno žvižga in zmeraj eno. Bolj kot ga zaničuješ, bolj je prepričan, da ga imaš rad. Povsem neumljivo je, da so vse quebeške deklice vanj zatelebane, če pa morda niso namreč prepričane, da je tepec in zato neškodljiv.»

Bigot je prikimal. Vaudreuil, ki je stopal poslednji in lovil sapo, se je potajil, kakor da ne sliši ničesar. Toda tam zadaj, v svoji navidezno vsakdanji glavi je mislil, mislil z neirzekljivo ostrostjo in jasnostjo namena. To mu je izvabljalo iz oči moten blesk.

Na robu Grondinovega gozda je David dohitel Anico St. Denis, ki ga je čakala pod vejami velikanskih dreves.

Spletla si je lase zopet v kito, njen obraz pa je drhtel radi hitrega bega, jeze, ponosa in sramu. Ko je zagledala Davidov obraz, trd in miren in prav tako ledeno bled, kot je bil njen plamteče zardel, mu je podala obe roki, vzela zvetlice in se poskušala nasmejati.

«Strahopetnica sem bila,» je vzkliknila, «toda s tako razpuščenimi lasmi nisem mogla čakati nate, David!»

«Kdo so to?» je vprašal.

«Nadzornikova družba je imela priti. Pred jutrišnjim dnem pa jih nismo pričakovali. Tisti temni, krepki mož za prvim je bil monsieur Bigot, oni pa, ki je prosil oproščenja, je bil Hugues De Pean. V Quebecu sem jih videla. Kdo je tretji, ne vem, vem le to, da sovražim vse tri!»

Ozrla se je skrbno na stezo, po kateri sta hodila, in mu brž ponudila ustnice v poljub.

«Hiteti moram,» je rekla. «Papana Dolgokraka so ti novodošleci gotovo vsega zmešali in me zato nujno potrebuje. Opravki v kuhinji in postrežba, David! Povrh tega si moram urediti lase in se obleči tako, da bodo ti prihajači dobili pravo pojme o moji časti. Tako — lahko noč!» David jo je poljubil dvakrat in ostal na mestu, dokler je mogel videti poslednji mahljaj njene roke, ko je izginila v smeri proti Grondinovem dvorcu. Mrzla nepoznana praznota se je začela plaziti v njegovo srce, ko se je obrnil in odkorakal proti svojemu domu.

Prehodil je bil le kratko daljavo, ko se je ustavil. Misel, ki se je pojavila v njegovi glavi, ga je zasukala v drugo smer in z veliko napetostjo je poslušal nekaj hipov medle glasove, ki so prihajali od dvorca proti njemu. Ponos in ponižanje sta mu pognala kri v obraz. Zapustil je stezo in se bližal očiščenim krajem gospodstva. Bližal se je mlinu na gospostvu in se trudil, da bi zatrl v sebi mračne misli.